

5. Створення штучного інтелекту. Це програмовані комп'ютерні системи, які у своїй поведінці порівнянні з поведінкою, керованою людським мозком.

6. Подальше вдосконалення обладнання для роботи в мережі. Йде по декількох напрямках. По-перше, це мінімізація розмірів комп'ютерів, телефонів, що сприяє мобільності користувача. По-друге, злиття технологій Інтернету й телебачення та поява пристроїв, що сполучають у собі функції телевізора й комп'ютера. З їхньою допомогою можна підключатися до Інтернету, завантажувати сторінки й конвертувати їх у формат, придатний для перегляду.

Т.А.Кравченко, к. держ упр, доцент
e-mail Tatuana_Kravchenko@ukr.net

Класичний приватний університет, м. Запоріжжя

УНІВЕРСИТЕТСЬКА СТРУКТУРА ДОРАДНИЦТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АПК

Інформаційно-консультаційні служби в більшості країн світу зароджувались саме в системі вищої освіти, як правило, на базі великих багатопрофільних або аграрних університетів. Виходячи із положення О.В.Чаянова про те, що основна функція інформаційно-консультаційних служб - це підвищення рівня компетентності фермера, то дорадча служба, створена на базі ВНЗ, досягає цієї мети набагато швидше і ефективніше, ніж інші організаційно-правові моделі.

Мета даної публікації - на конкретному прикладі підкреслити основні аргументи на користь університетської моделі сільськогосподарської дорадчої служби. Полярні погляди на цю проблему загальновідомі. Пріоритети університетського дорадництва можна звести до наступного:

- заслужений авторитет ВНЗ надає йому можливість чинити значний вплив на формування аграрної політики в регіоні;
- на відміну від приватних консультаційних фірм, служб управління сільського господарства ВНЗ мають міцну матеріально - технічну базу, демонструють досвід, високу кваліфікацію професорсько-викладацького складу;
- оскільки університети перебувають здебільшого у державній власності, закономірно йдеться про дораду - як форму державного регулювання АПК;
- наявність ліцензій на освітянські послуги.

Думка щодо прийнятності університетської моделі сільськогосподарського дорадництва знайшла своє відображення в наказі Міністерства аграрної політики України "Про розвиток системи аграрної освіти та удосконалення підготовки кадрів для агропромислового комплексу" №217 від 27 березня 2007 року. Донині залишається актуальним питання вибору такої організаційної моделі дорадчих служб, яка б забезпечила максимальний і швидкий ефект з найменшими затратами. Сучасні проблеми ВНЗ диктують необхідність пошуку резервів та можливостей зменшення дефіциту бюджетних коштів. Дорадництво без сумніву можна віднести до інтерактивних форм навчання, адже імітація характерних проявів соціально-економічних відносин використовується у навчальних цілях. В їх основі лежить моделювання ситуації, вироблення і прийняття рішень в умовах, характерних для життєдіяльності сільськогосподарського підприємства. Студенти спілкуються між собою, обмінюються дорадчою інформацією, спільно приймають рішення по конкретній проблемі, моделюють варіанти ситуацій, оцінюють можливі дії і т.д. Ставимо за мету - привернути увагу студентського дорадництва використати досвід юридичних клінік - як структурного підрозділу юридичних факультетів (кафедр). Багато корисного зможе запропонувати студентський науковий гурток «Дорадник».

Можливості використання дорадництва в аграрних вузах практично невичерпні. Наведемо лише деякі з них:

- профорієнтація студентів. На жаль укорінилась точка зору, що професійна орієнтація студентів вважається завершеною вступом до вузу. В дорадництві вбачаємо можливість безперервної професійної орієнтації через проходження дорадчої практики (навчальної, виробничої, сільськогосподарської, то що):

- з дорадництвом у аграрної науки з'явилася унікальна можливість одержати «свіжу кров», забезпечити наступність поколінь учених, брати участь у підготовці молодих фахівців для себе;

- дорадництво об'єктивно гармонізує з вимогами Болонської угоди щодо організації самостійної роботи студентів (СРС).

- спрощуються загальновідомі причини сучасних труднощів закріплення баз проходження студентами практик. Доцільно розробити методику такої практики для студентів - вихідців із сел;

- широке застосування активного трансферу знань щодо прогресивних технологій - кейс - методу.

Нині стає звичним явищем розширення мережі платних ліцензійних послуг ВНЗ на контрактній та комерційній засадах. Усе це створює передумови для поліпшення матеріально - технічного забезпечення і зростання оплати праці персоналу. Для реалізації самодостатньої

моделі фінансування науково - освітнього дорадчого комплексу мають бути розв'язані організаційно - правові, методологічні проблеми, розроблені нормативи, що зумовлюють створення необхідної ринкової інфраструктури регіону, яка сприятиме переходу підрозділів дорадництва ВНЗ на принципи комерційного розрахунку.

Складовою частиною навчального процесу у ВНЗ є практична підготовка студентів. Відповідно до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», прийнятого ще в 1993 році, метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці їх майбутньої професії. Залежно від конкретної спеціалізації студентів практика може бути: навчальна, технологічна, економічна, науково - дослідною та ін. В аграрних вузах дорадництво може бути віднесено до навчальної, виробничої, сільськогосподарської практики. Можна сміливо стверджувати, що науково - технічний потенціал аграрних вузів повністю відповідає вимогам дорадництва.

Але на жаль, в «Положенні...» нема (і не могло бути) чіткої регламентації щодо конкретного переліку питань, які виносяться на різні види практики та методики їх організації. До того ж, за майже 20 років ситуація на селі докорінно змінилася. Звертаємося з пропозицією в Міністерство аграрної політики України про внесення відповідних змін в «Положенні і про практики» з метою надання статусу дорадництва - як форми проходження практики студентами.

Через дорадництво студент ще з навчальних лав стикається «на передовій» з певними проблемами суспільства, й до того ж, залучається до їх вирішення. Все це викликає у нього почуття органічного функціонування суспільства, відчуття і потребу бути його необхідною частиною. І як економічний ефект цього виду інтелектуальних інвестицій - укріплюється матеріальна база аграрного сектору економіки України.

До опосередкованих недоліків даної організаційно-правової структури дорадництва варто віднести те, що її фінансування відбувається, в основному за рахунок бюджетних коштів. Гранти міжнародних організацій розраховані на певні програми і обмежені строками. В той же час ІКЦ «Таврія» є структурним підрозділом Таврійського агротехнологічного університету і функціонує виключно на госпрозрахункових засадах.

Дорадництво, як специфічна форма навчання повинно ґрунтуватися на принципово нових підходах до навчального процесу науковців та викладачів ВНЗ, які включають застосування активних методів навчання; інформаційне забезпечення, яке базується на розповсюдженні достовірної, перевіреної та практично корисної інформації для конкре-

гних умов господарювання; безпосередньо орієнтоване на потреби практичної діяльності консультування з конкретно визначених проблем технологічного, технічного, економічного та організаційного характеру.

Висновки. Таким чином, сільськогосподарське дорадництво - важливий інструмент державного регулювання подальшого розвитку АПК. На нинішньому стані реформування вищої школи, коли освіта повинна стати основою побудови нової демократичної держави, культурного та духовного відродження, становлення демократичного суспільства і ринкових відносин через дорадництво виникає можливість поєднання суспільних і особистісних інтересів.

Н.М. Кривошеєва

Харківський державний університет харчування та торгівлі, м. Харків

УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Виникненню нового покоління сучасних засобів навчання суттєво сприяла поява новітніх інформаційних технологій. Сьогодні вже неможливо уявити навчальний процес без використання засобів телекомунікацій, мультимедіа, комп'ютерних програм для оцінювання результатів навчання, відпрацювання навичок, самонавчання.

Забезпечити рівень підготовленості спеціаліста можна за умов створення в університеті цілісної методичної системи, яка ґрунтується на основі введення інформаційних технологій підготовки майбутніх фахівців. Функціонування цілісної системи підготовки передбачає впровадження новітніх технологій навчання, що включає в себе забезпечення таких умов:

- наявності комп'ютерних варіантів текстів лекцій з нормативних дисциплін;
- наявності можливостей комп'ютерного моделювання ситуацій в різних галузях діяльності;
- можливості використання активних форм навчання, основними з яких є тести, ділові ігри, відеофільми та створення практичних ситуацій з розподілом відповідних ролей між студентами;
- реальної можливості поєднання наукових досліджень та освітньої діяльності: підготовка студентами наукових статей, проведення конференцій, видання збірників;
- наявність мережі Інтернет, що надає можливість користуватися бібліотечними фондами провідних наукових бібліотек України та інших країн;